

Nro. 23.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Septembernek 18-dik napján 1795.
esztendőben.*

A Rénus Környékéről.

E folyó hólnapnak 8-dik 9-dik és 10-dik napjain írt, és ide küldött leveleiben arról tett Gróf *Cierfayt* jelentést, hogy ezen hólnapnak 5-dikén *Speldorf* és *Saren* közt által jöttek a' Frantziák a' Rénus vizén, és minekutánna egész nap rejtek helyekben tartották vólna magokat, a' következő éjjel nagy erővel és sok ágyúkkal meg támadták a' Gróf *Ehrbach* Feldmarsál Lajtinánt kórmanya alatt lévő seregeinket, és a' Rénus partján vólt redutáinknak, több tábori erősségeinknek el hagyására, és a' nagy táborba való menetelre kényszerítették ötet, holott *Ferdinand* Würtembergi hertzeg Cs. Kir. Feldmarsál Lajtinántal magát öfzve kaptsolván a' *Sieg* folyó viz háta

megé vonta önnön magát. Illyenképen semmi tartalékja nem lévén az ellenségnek, mind *Neuwied*, mind *Oppenheim* mellett által jött a' Rénus vizén. —

A' *Speldorf* és *Saren* közt által jött Frantziáságnak Szamáról különbözőképen belzélnek a' közönséges levelek. Egyik 6000, másik 12000, harmadik 20000 főre tezi azt. Mellyik írta légyen meg igazabban nem tudhattuk: a' körülállásokból mindazáltal azt húzhattuk ki, és a' Bétsi diárium is úgy adgya elo, hogy sokkal nagyobb számmal vóltanak, mint a' Gróf *Ehrbach* vezérlése alatt lévő hadi népünk. Az el esteknek és elfogattaknak száma sem határoztatik meg.

A' *Hánai* közönséges levelek ekként adgyák elő ezen történetet: „A' Rénus alsó környékéről hozzánk jött tudósítások nagyon nyughatatlankodtatnak bennünket. Sept. 5 dik napját követett éjjel *Urdingenen*, és az *Austriai* védelmező, cordonon felul *Eichelcampnát* által jöttek a' Frantziák a' Rénuson. Minthogy ottan erőtelen ellentállásra találtak, 20000-ren költöztek által. *Urdingennel* által ellenben tettesképen támadták meg a' Gr. *Ehrbach* korpusát; ellenben az által költözött 20000 Frantziáság a' *Duisburgi* erdön által meg kerulte ötet, a' *Düsseldorffi* posztót hátrább nyomta, és Gróf *Erbachot* is ki mozdította tábor helyéről. Annakutánna *Düsseldorff* alá mentek, a' várust fel kérték 's el is foglalták.“

A' Sept. 10-dikén költ *Frankfurti* Journaléként adgya elő e' dolgot: „A' Frantziáknak *Rénus* folyó vizén lett által jöveletekről tegnapi levelünkben le irt körülállások valóságos igazak; a' máii tudósításokból pedig azt olvassuk, hogy a' *Würtenbergi* hertzeg a' *Sieg* háta megé vonta maga corpusát, és a' Gróf *Ehrbach* seregeivel öszve tsátolta azt; illyenképen nemcsak *Düsseldorffot*, hanem *Lagenfeldet* és *Mühlheimot* is el foglalta az ellenség.“

vetvén a' Pr. királynak Párisba küldött feltételeit azt válaszolta. 1.) Hogy tökéletes meg elégedéssel szemléli ugyan a' háborúnak súlyos terhe alatt meg fáradt Német Birodalomnak békességre való hajlandóságát, és a' Fels. Prussiai királynak közbenjárását. 2.) Mivel mindazáltal az illetén fegyverfűzés nemcsak nem sietettné, sőt inkább akadályoztatná a' közönséges békességet, lehetetlen a' Fr. kormányfűeknek a' fent meg jegyzett feltételeket el fogadni. 3.) Minden órában kész léfzen a' békességre, de olyanra, a' melly a' Frantzia respublikának tekintetével, ditsőségével, és házával nem ellenkezik. *Basileában Aug. 10-dikén 1795-dikben.*

A' *Strafszburghan* lévő Fr. nemzeti képviselők a' *Thionwillei Merlin*, és *Rivaud* illyen választ adtanak *B. Hardenberg* hozzájuk küldött levelére: „Uram! vettük Jul. 21-dikén költ leveledet, valamiképen te, úgy mi is tökéletes szívünkben kívánnyuk, hogy a' békességnek olaj ága öregbedgyék, és terjesztsze ki maga jóltéví ágait, mint egy temérdek tserfa, a' mellyekre mi önként fel függeszthessük gyözödelmeinknek jeleit. Mi mindazáltal azért vagyunk itten a' tábornál, hogy vitéz pajtasainkat a' tsatákra vezessük, és nekünk semmi jussunk nintsen a' diplomatikához. Egyedül a' kormányfű akadályoztathattya menetlünket, melly minthogy arról hozszú ideig tanáskoztunk, igen sebes fog lenni. Nagyon sajnályuk, hogy eleget nem tehetünk kívánságodnak; de mi mások felett alája vagyunk vettette hazánk törvényeinek, és mi mind addig fogunk a' mellett viaskodni, valameddig ezt nem mondja mi nekünk: *Szűnnyetek meg! békességet adtunk a' Birodalomnak, boldogságot, és barátságot kívánunk a' Fr. respublika baráttainak.*

Helvétzia.

Tellyességgel nem tettik a' Helvétusoknak, hogy a' hadakozásnak piatza mind közelebb közelebb

vitetik hozzájuk. Ahozképest 6000 emberből álló kordont vontanak a' republikának külső határán, egyfzersmind deputatiót küldvén Gróf *Wurmser* Generálishoz, a' Cs. K. udvarnak hazájok eránt való indúlattyáról kívántak értekezni. A' nevezett Generál azt felelte, hogy valameddig a' Frantziák méltó tekintetben fogják a' ueutralitást tartani, ő sem fogja azt leg kissebben is meg sérteni, és azt tanátsollya a' kántonoknak, hogy azon ueutralitásnak illendő tekintetben való tartására tegyék meg a' szükséges rendelkezéseket. A' *Renus*nak mind a' két partya dugva van hadi néppel; a' Frantziáknak száma naponként mind jobban jobban öregbül, *Hünningen* várása ostromló állapotban vagyon, holott az úttzákról fel szedettek a' kövek, tartván attól, hogyha valamiképen bombákat hánynak abba az Austriakusok, károkat ne okozzanak az épületeknek és lakosoknak. — A' *Renus* felső környékén táborozó Frantzia armádia is bé vette már az új constitutiót.

A' *Báseli* tudósítások. Szerént azt javasolta a' Fr. republika az oda való Tanátsnak, hogy vagy jó védelmező állapotba helyeztesse határait, vagy bizza azokat a' Frantzia seregeknek védelmezésére. E' dolognak meg fontolása végett öszve gyülvén a' Tanáts a' múlt Aug. 27-dik és 28-dik napjain azt végzette, hogy ha valami úton módon erőszakosan bé ütne oda *Conde* herczeg, oka nem lészén, ha *Plohegrü* Generális az erőszakot erőszakkal visszra fogja verni. Egyfzersmind a' több Helvétus kántonokhoz leveleket írván arra serkentette, hogy mihelyt jel fogna adatni, azonnal gyüllyenek öszve a' haza határainak védelmezésére.

A' Státus és Ministeriális újság leveleknek szerzője azt jegyzi meg 73-dik darabjának 481-dik lapján, hogy a' *Bétsi* udvar egyátalylában nem akar segíts gére lenni a' *Conde* herczeg corpusának azon esetre, hogyha ő erőszakosan bé ütne

a' Helvétusok földére, kiváltképen azon okból, hogy azon respublikát semmi úton, és módon meg nem akarja sérteni.

Olafz Ország.

Szavonából Aug. 30. dikán. Tegnap előtt reggel ki ment kikötő helyünkől az Anglus gesváder, az az, kis flottátska, a' *Livornóból* ki indult és a' *Kellermann* Generális ármádiának számára eleséget vivő Fr. hajóknak el tsipésére, melly feltételében szerentsés is vólt, a' mennyiben 9 Frantzia hajót, mellyekközül kettő különbkülönbféle portékákkal, a' hete pedig búzával, és eleséggel vala meg terhelve, még azon a' napon el rablott, 's a' *Vádói* kikötő helybe bé is vitt. — Ennél is gazdagabb prédát nyert a' *Szavónai* kikötő helyben ólalkodó Szárdiniai rabló hajó, mivel azon hajót, melly Török virorla alatt vitt eleséget a' Frantziáknak, és 980000 forintot árult, el foglalta.

Aug. 27. dikén délután önnön maga B. *Devins* hadi Tármester ment a' Fr. tábornak meg kémlelésére, a' midön sűrűen repítették ellene a' golyóbisokat, és kevésbe múlt, hogy a' vele vólt Gr. *Eszterházy Jánost* egy 36 fontos ágyú golyóbis az örökkévalóságba el nem küldötte. Egy nagy Anglus linea hajó, két 48 ágyús fregátta, és 27 munitzióval, eleséggel, és 5000 emberrel megterhelt hajók mentenek *Korsikának* váarasába *Sz. Fiorenzóba*, kiknek oda lett érkezésekkor egyszeriben meg szünt az ott támadott zenebona. Ennek a' támadásnak következő történet mondatik szerző oka lenni: Az ottan lévő Vice királynak *Elliotnak* segédgyét azzal vádolták némelleyek, hogy ő egy bizonyos vendégségben öfzve törté volna *Paoli* Generálisnak a' képét, mellyet halván ennek baráttyai, a' Státus Tanáts előülőjének *Pozzodi-Borgó* úrnak képét meg égették, a' só tárházakat fel prédálták, és tellyességgel semmi adót

nem akartak fizetni. A' nevezett Vice király legottan *Balestrino* Tanátsost *Ajaccioba* küldötte ezen történetnek szoros meg vizsgálására, és a' *Bastiában* lévő katona őrizetnek egy batallionját is oda menni parantsolta a' zenebonának le tsendesítésére.

Fr. Országának déli részében a' *Rodánus* folyó viznek környékén nagyon meg háboritatott a' tsendesség, mellynek helyre állítására nagy sietséggel *Arena* Generálist küldötte néhány seregekkel együtt az Olasz Orzági Frantzia ármádiának fő vezérje *Kellermann*. Ennek az ott támadott zenebonának a' *Jakobinusok* mondatnak okai lenni.

Batáviai Respublika.

Tartván a' Belgák az Anglusoknak hazájokba való bé ütésétől, minden szükséges rendelkezést meg tétettek, a' respublikának hadi népét a' *Gróningai* és *Oberysseli* tartományokba küldöttek, és Fr. seregeket kértenek a' belső tsendességnek fenn tartására. A' respublika szolgálattyanban volt Helvétus seregek továbbá is meg tartanak, és ezek is a' véghelyeknek őrizetére fognak küldetni, A' Fr. requisitióknak elégtételére még az úgy nevezett *végző szükség kasszájából* is ki vétetett a' pénz. A' respublika védelmezéséről való tractára két személyt neveztek ki a' Köz Rendek, úgymint *Oliviert* és *Hubert*, a' kik az ott lévő Fr. nemzeti képviselővel *Richardal*, és *Morreau* Generálissal együtt fognak tanátskozni, és a' hazájok védelmezésére rendeltetendő eszközökről a' Párisi Közjóra ügyelő *Commissiót* is tudósítani. —

Az *Utrechti* deputátusok *Utrecht* városát projectálták a' nemzeti Convent öfzve gyűllésére. — A' *confoederatió*nális *commissio* szükségesnek ítélte egy közönséges administrátziót rendelni, a' Helytartó Fejedelem jószágaiban. A' Hollandiai tartománynak apróbb városai, és falui egy in-

stántziát adtak bé azon tartomány képviselőinek, mellyben azt sürgették, hogy *Sept.* 1-ső napjára gyűjtessen öfzve a' Convent, 's kezdjen maga foglalatosságaihoz.

Hágában egy illvetén tzimü könyvetske jött ki: *Bátavusok híjjetek magatoknak nemzeti gyűlést*, mellyben a' többi közt azt állatta az író, hogy sokan légyenek olyanok a' Batáviai republikában, a' kik pohá buzgó patriótáknak lenni mutattyák magokat; még is titkos correspondentiát tartanak a' *Wésselben és Osnabrückben* tartózkodó Hollandus emigránsokkal. A' köz bátorságra ügyelő Commissió azt hirdettette ki, hogy ezen könyvetskének írója 14 nap alatt nyilatkoztassa ki ezeket a' patriótismus palástya alatt lappangó *Ordnistákat*, külömben meg fog szomrodni, hogy a' hazának egy személyel kevesebb barátja, 's vele több ellensége vagyjon, és tudtára fogja a' népnek adni.

Frantzia Ország.

Nemtsak azon végzése ellen a' *Párisi Conventnek*, melly szerént azon gyűlekezetnek két harmad részét a' törvénytévő corpus közé akarja válaftatni, hanem az ellen is felettébb boszfzonkodik a' nemzetnek nagyobb része, hogy leg elsőben is a' Frantzia ármádiák eleibe terjesztette 's avval vétette bé az új constitutiót. Egy *Párisi* közönséges levél ekként okoskodik e' tárgyról: „Tegyük fel, hogy egy osztály sem venné bé az új constitutiót, vagy igen kevés, az ármádiák pedig mindnyájan bé vennék, mellyik részre fogna azon esetre a' Convent hajlani? Az ármádiának engedne é vagy az osztályoknak azt a' just, hogy az egész republikának törvényeket szabjanak? Ez az eset, melly magában ugyan lehets, de nem képes, az egész republikát a' hazafiak közt való háborúságba keverné. Akkor kellett volna a' constitutiót az ármádiákhoz küldeni, minekutánna

azt a' nemzetbe vette volna, akkor is nem azért, hogy annak bé vételéről tanátskozzanak, hanem hogy arra meg esküdgyenek, és annak alája vessék magokat. "

Ugyan ezen újság levélben vagyon a' Frantziáknak azon instanzziája is bé iktatva, melyet a' Conventnek bé nyújtottanak. Ennek rövid summája ebből áll: „A' Constitutióknak jóvá hagyását a' nemzet elejbe kellett volna terjeszteni és ime bajonetták villognak szemeik közzé. Mire való a' *Párisi* tábor? mire való a' hadakozásnak lármája? mire való azok a' rettenetes kézfűletek, mellyek titeket környül vettek? Miért vétetünk környül katonák által, reményliük, meg fogjátok nekünk ezen mesét fejteni; készebbek leszünk mindnyájan meg halni, mint sem meg szenvedni, hogy újabb komplottok koholtassanak ellenünk, hogy újabb *Collottok* és *Robersnierek* támadgyanak, a' kik mind néktek mind nekünk bilitseket rakjanak lábainkra. "

Akármit kiáltsanak 's akármit írjanak az újság írók, a' Convent sem azoknak lármájik, sem az olztályoknak hozzája küldött követségeik által nem engedi magát fel vételében meg akadályoztatni. Ambátor nemcsak *Páris* városának sok olztályai, hanem még a' republikának más részei is ellenkezzenek abban, hogy a' Conventnek két harmad része a' törvény tévő cornus közé bé vétetessen: még is mindazáltal leg közelebb is egy végzést hozott a' 11 személyből álló Commissiónak javaslására az eránt, miként neveztesse ki a' Conventnek meg maradandó része. Ennek a' decretumnak valóságos értelme az, hogy az eredeti gyűlések deputátusaiknak két harmad részét, 's annakutánna három annyi deputátusokat, mint a' mennyit ki kellene állítani, válasszgyanak, hogy ekképen, ha deputátusaik két harmad részének száma tellyes nem volna, az útolsoőbbak közül ki lehessen egészíteni. Ezen decretumnak, ereje lize

rént szükség leszzen a' nemzeti képviselőknek magokat a' véneknek és az 500-aknak tanácsára feloltsani. "

Ebben az ülésben hagyatott helybe az a' Commisiók által javasoltatott decretum is, melly szerént egy *decadi*, az az, 10 nap alatt, minden Parisban lévő nationális épületek és emigránsoknak házaik el adattassanak. Ebből a' decretumból, mellyben az el adatásnak módja is meghatároztatik, két fontos következtést reménylenek magoknak: 1.) ez által igen sok assignáták fognak a' folyamaltból ki vettetni 2.) az emigránsoknak minden reménységek el töröltetik.

Az uzsorások ellen az a' végzés hozatott, hogy valaki a' börsén kívül pénzével kereskedik, tömlöztre, és szégyen székre büntetessék (*Börsének* neveztetik a' nagy kereskedő városokban, az az épület, mellyben a' kereskedők szokták gyülléseiket tartani). A' kenyérnek mértéke naponként mind inkább inkább nevededik Parisban, ellenben a' szükség, és a' papiros pénznek bettelensége is szaporodik.

A' tengeri partokról, és a' napnyugoti oltsályokból ment hírek még most is szomorúak — még most is szüntelen égetnek és pufztitnak a' Chouánsok. — *St. Gilletben* (Fanum Sancti Aegidii kis váraska alsó Langvedótziában) ugyan kevés ember szállott ki a' szárazra, de annál több fegyver és munitzió rakatott ki, a' mellyeket bátorságos helyre vitette *Charette*. — A' Fontanelői nemzeti gárdisták is bé vették az új Constitutiót — az Olasz Országi és Alpesi ármádia ismét el választatik egymástól, az elsőnek *Scherer* Generális, az utólsóbnak pedig *Kellermann* leszzen a' kórmányozója; a' napnyugoti ármádiát ezután is *Hoche* Generális fogja vezéreleni; *Moncei* Generális a' Brestiai ármádiát; végtére *Canclaux* vezér a' déli oltsályoknak leszzen commendánsáva.

Még most is dúl fül magában a' Párisi kösseg, kiváltképen azon végzés ellen, melly szerént

a' Conventnek két harmad része a' törvénytévő gyülekezetben akar maradni, mivel ilyenképen semmi kegyelmet nem nyerhetnének az emigránsok. Azonközben áthatatosan megmarad a' Convent maga fel tételében, és *Chenier* mostani előülője ilyen választ adott a' hozzájuk küldetett osztálybéli követségeknél: El múlt, *úgymond*, az az idő, mellyben egyetlen egy város igazgatta republikánkat, a' mellyben minden városok felett magát fel emelte, és a' hozott törvények ellen a' *Vétót* ki mondotta.“ Sőt azon instánziákat is, mellyekben a' katonaságnak *Páristól* való távoztatása, és a' törvénytévő corpus tagjainak szabados választása sürgettetett, mind a' Convent mind a' katonaságra nézve sértegetőknek lenni tartattak.

A' múlt hólnapnak 27-dikén adatott a' Conventnek tudtára, hogy Amérikában a' Sz. *Lutzia* szigete az Anglusoknak minden ott lévő fegyverekkel, munitzióikkal, és egyéb tábori butorjaikkal együtt, mellyek 300 ezer piasterre betsültetnek, a' Fr. republikának meg hódolt.

A' múlt 1774. dik esztendőben Jan. 6-ikán egy törvényt hozott a' Convent az atyai örökségeknek jussairól, melly szerént minden testvér gyermekek egyenlőképen osztózhassanak a' reájok maradt örökségekkel, nemcsak ezen törvénynek hozatása után, hanem annakelőtte is, *úgymint* a' revolutiónak kezdetétől fogva. — Ezen utolsóbb tikkely ellen sok panaszok mentek a' Convent eleibe, sőt a' nemzeti képviselők között is nem kevesen találtattak olyanok, a' kik károsnak, botránkoztatónak, és a' jó rendet meg háborítóknak tartották ezen végzést. Végtere a' sok beszéd, sok egymással való vetélkedés, és perpatvar után azt végzette a' Convent, hogy azon törvénynek csak annak hozatásától fogva legyen ereje.

Spanyól Ország.

A' múlt szerdán költ Bétsi udvari diárium, egynehány hadi környúlállásokat hórd elő, mely-

Iyek a' Spanyoloknak Frantziákkal lett meg békéllesek meg előzték, a' mellyekből akárki is által láthattya, volt é a' *Madritti* udvarnak a' coalitiótól való elfzakadására elegendő oka avagy nem? —

A' *Biskájából Pampelóna* felé marsirozott Spanyol seregek *Vittória* várasa felé vonattak vízfzsa, fülökbe menvén a' vezéreknek ezen várasnak veszedelemben való forgása. Sebes lépésekkel oda lett érkezések után meg sem pihentek, hanem mindigárt a' következtett éjjel útnak indúltak, rész szerént *Pánkorvó* és *Logrognó*, rész szerént *Bilbab* felé, az ellenség kezében lévén már akkor *Vittória* várasa. *Bilbab* várasát sem tarthatta meg *Crespó* Generális, sokkal erőtlenebb lévén ármádiája, mint sem ellepe álhatott volna az ellenség nagy erejének,

Ulkudia minister minden *Guipuscoai*, *Alavai*, és *Biskájai* előjáróknak meg parantsolta, hogy ha elégtelenek lennének az ellenségnek vízfzsa verésére, inkább kapitulállyanak, mint sem vakmerőségbe botsátván magokat veszedelmet okozzának hazájoknak,

Az alatt mig ezek történtek, szükséges védelmező állapotban helyhezette magát *Kastilia*; több ezer fegyveres parasztok öfzve kaptstták magokat a' katonasággal az ellenségnek *Pómpelónától* való el hajtására, 's történtenek is néhány véres tsaták közöttök. *Navarrában* is 30 ezer paraszt fogott fegyvert, és úgy környül vették az *Ebró* vízének két partyait, 's olly erőssen bé sántzolták ottan magokat, hogy egynéhány tett próbáik után is által nem mehettek azon folyóvizén a' Frantziák.

A' *Katalóniai* ármádia a' *Cerdágnai* tartományba bé ütven két Fr. tanyát el vett, és *Puicerdát* is meg támadta, holott minden útzákon bé lévén sántzolva az ellenség, nagyon vesztegették a' reájok rohant Spanyolokat, hanem ezek is any-

nyira el keserettek, hogy minden el fogatott Frantziákat meg öltek. *Puicerdának* el vétele után *Belvér* és *Montlovis* alá mentenek, 's ezeket is el foglalták, sőt azt lehet mondani, hogyha a' *Báseli* békesség félbe nem szakasztotta volna az ellenségeskedést, nagyobb előmenetelt is tehetek volna a' Spanyol seregek.

G a l l i t z i a

Tegnap előtt ment el tőlünk (így szól egy Aug. 22 ik napján költ *Lembergi* levél). *Harnoucourt* Cs. K. Feldmarsál Lajtinant, ezen ország határain tanyázó Austriai seregeknek meg szemlélésére — Nem régiben egy tsavargó embert hoztak ide *Ol-mützból* néhány katona strázsák, a' ki a' Lengyel utolsó revolútió alatt nevezetessé lett *Madalinsky* Generálisnak adta ki magát, anyai nyelvén kívül keveset németül is beszélt, sok haszontalan költeményeket hordott elő *Kosciusko* felől, 's minden beszédjéből és maga viseletéből azt lehetett ki húzni, hogy ő nem emberséges emberek közé, hanem a' bolondok tornyába való ember legyen. —

Egy más ugyan onnan jött levél meg tárfollya mind azokat a' híreket, a' mellyek eddig Lengyel Ország felül repdestek körülöttünk. — Lengyel Orzágnak sorsa (így szól a' többek között ez a' levél) még eddig sints meg határozva, kétség kívül nem is lészzen mind addig, valameddig a' Frantzia háborúnak vagy egy vagy másféleképen vége nem lészzen. Nem igaz hogy *Krahóvia* meg hódolt volna a' Prufsziai királynak. — Nállunk híre sints az Oroszok által Prufsziaának izentetett hadakozásnak, még kevesebb azon két hatalmasság közt el kezdődött ellenségeskedésnek. Mindenek szép egyességben élnek Lengyel Országban 's annak határain, és bátor sokféle rangú, és gondolkozású emberek találtassanak ott mostan: még is mindazáltal régülta nem

volt ott olly nagy tsendesség mint most. — — — — — Amazokban, tudnillik az Oroszok által elfoglaltatott tartományokban, sok hadi seregeket kellett tartani, rész szerént a' közönséges tsendességnek fen tartása, rész szerént azon Ország újjabbi felosztása végett, mellyről darabb időtül fogva alkusznak a' izomszéd hatalmasságok. A' *Luxenburgból* ki jött Cs. Kir. katona őrizetből egynéhány batallionok váratnak hozzánk; de hová fognak fordítatni nem tudgyuk: mind azonáltal úgy gondolkozunk, hogy valameddig Lengyel Országnek jövődébéli sorsa meg nem határozatik, addig illendő tekintetben kívánnya magát tartani a' Felséges Austriai Ház.

Elegyes Történetek, és Tudósítások.

A' *Scaldis* vizének felnyittatása után sok kereskedő hajók mentenek bé Antverpiába, a' melly történetből olly reménységet vettek magoknak az Austriai Belgiomnak lakosai, hogy ők meg fognak gazdagodni. Az Anglusok még most is nyughatatlankodtattyák a' *Dünkerkai* és *Havrei* ki kötő helyeket; meg zaboláztatásokra számos káper hajók készitetnek *Vliessingában*, és *Middelburgban*. — Austriai Belgiomban sok magazinumok töltenek meg a' Frantzia ármádiáknak izámára. — Az Orosz Császárné tudtára adatta a' Fényes Portának, melly igen nehezen szevedgye, hogy a' Fr. republikának valóságát meg esmérte. — A' *Moguntzai* V. Fejedelem B. *Albini* Status Kancelláriust küldötte *Basileába* a' békességes traktára, a' *Würtzburgi* püspökség pedig az oda való káptalanbéli urat Gr. *Stádiont*. — A' Kurlandiai hertzeg *Berlin* mellett lévő *Friederichsfeldei* várába megyen lakni. — *Schönfeld* Prufzszus Generál Lajtinánt és *Schweidnitz* kormányozó lováról le esvén meg hólt életének 65-dik elztendejében. — A' Frantziák három helyen szándékoztak a' *Rénuson* által jönni, úgymint *Urdingen*, *Neuwid*, és *Oppenheim* mellett. Itten 16 battériát ké-

szítottak. — *Lyonban* még mostan is izognak mozognak a' Rojalisták. — *Pohlman* orvos doctor, a' ki tudnillik *La Fayette* Fr. Generálist az *Olmützi* várból ki akarta szabadítani, 's ezen tselekedete miatt maga is fogságra vettetett, a' Hannoverai kormányzéknek közbenjárására szabadon bocsátatott. *La Fayette*nek Fr. Országban lévő jószágait el adattya a' Convent. *Madrid* városa felettébb örvendett a' Frantziákkal kötött békeségen. Halván az ott lévő Anglus minister e' dolgot, mindjárt az *Ildefonsi* királyi mulató palotába ment 's audientziát kért a' királynál. — *Moguntzia* környékéről *Strafsburg* alá küldötték a' Frantziák ágyúiknak nagyobb részét. — A' Palatinatusi Választó Fejedelemséghez tartozó *Germersheimi* uradalomnak, és a' *Heidelbergai* Universitasnak jószágait árrúba bocsátották az ott lévő Frantzia nemzeti képviselők. — A' *Wormátziai* püspökségben egy különös parantsolat hirdettett ki, mellyből könnyen észre lehet venni a' Fr. kormányzéknek azon környék eránt való fel tett tzellyát. — Bulgáriában, Szerviában, és Bosniában nagy békételenség uralkodik. — *Hágában* ismét sok Principisták fogattak el, azzal vádoltatván, hogy egyet értenek az *Osnabrückben* öszve gyült Hollandus emigránsokkal, és az Orániai Helytartó Fejedelemmel.

J e l e n t é s.

A' Tek. Bihar Vármegyében fekvő *Diószegi* uradalom részéről tudtára adatik a' Publikumnak, hogy abban lévő uraság nyóltz kortsmai, 12 örölő malmai, mellyek közt a' három vízi malom, három áruló bóltjai, a' hidaknak vámjai, mézfár székjei, országos- és héti vásárok jövedelmei, 10 esztendőkre a' többet ígérőnek fel elzteni előre fizetéssel árendába fognak bocsátatni. E' mellett vagynak azon uradalomban 200 szarvas marha, és 540 sertés el adók; nem külömben egy olly árendába adatandó to mellyből elz-

tendönként 600 mázsa *sodát* [az az, szék só! lehet főzni. —

Ezen uradalom kotyavetye által árendába lejendő adatásának első terminusa, jövő Octóbernek 1-ső; 2-dik terminusa ugyan azon hólnapnak 23-dik; 3-dik terminusa pedig Novembernek 5-ik napjára határozott meg. A' kiknek tehát kedvek lészén a' fent nevezett uradalombéli beneficiumoknak árendába való vételére, jelennyenek meg a' nevezett terminusokra. A' kik az árendának fel tételeiről bővebben akarnak- értekezni, jelentsék magokat írásaik által vagy *Székelyhidon* lakó *Papanek* fiskális úrnál, vagy Gróf *Sternberg* Adám titoknokjánál, *Diószegen* lakó *Jablonka Jakab* úrnál.

Tudománybéli Tudósítás.

Marcus Tullius Cicerónak az embernek Kötelességeiről a' maga fiához írt három Könyvei. Magyarra fordította *Kovácsnai Sándor* a' M. Vársárhelyi Collegiumnak néhai érdemes Tanítója. Ki adta *Engel Krestely* János. Nyomtatta maga költségén *Weber Simon Péter* Posonban 1795.

Fels. Királyunknak Magyar Ország Helytartója *Jósef* Királyi Fő Hertzeg méltóztatott kegyesen meg engedni, hogy ezen munka, Ö Kir. Fő Hertzegségének ajánlódva jöjjön világ' eleibe.

A' nyomtató úr magára vállalta a' Magyar Ország és Erdélyi előfizető Urak' számára való le küldését a' könyvnek, melly 8-ad rétből 18 árkusból és 268 oldalból áll, 's nyomtató papiroson 40, író papiroson pedig 50 krajtzárokért mások által is meg szerezethetik.

Minthogy a' kiadó távól volt a' nyomtató műhelytől: estek némelly nyomtatásbéli hibák a' könyvben; de csak olyak, mellyeket magától is meg jobbithat minden Erd. Olvasó.

A' Hesszen-Kasszeli Landgróf Aug. 28-ikán különös békességet kötött a' Fr. republikával, mellynek tziikelyeit a' jövő Postán fogjuk Erd. Olvasóinkal közleni.